

Handel detaliczny

Przedstawiamy formułę wprowadzania żywności do obrotu, która – niesłusznie – jest najmniej popularna wśród rolników i pszczelarzy. Czym „handel detaliczny” różni się od „rolniczego handlu detalicznego”? Odpowiedź na to pytanie znajdziesz w tym materiale.

Wprowadzenie

Handel detaliczny jest najbardziej oczywistym wyborem dla każdego, kto zajmuje się wprowadzaniem do obrotu żywności z przeznaczeniem – jak sama nazwa wskazuje – na rzecz klienta detalicznego. To w tej formule funkcjonują nie tylko stacjonarne sklepy spożywcze, lecz również budki, stragany, handel obwoźny, a nawet sklepy internetowe. Warto pamiętać, że w formule handlu detalicznego do pewnego stopnia możliwe jest przetwórstwo. Każdy spotkał się zapewne z kurczakiem z różną w sklepie spożywczym, sokiem tłoczonym bezpośrednio do kubka lub np. makaronem robionym na oczach klienta. Jeśli w planie jest sprzedaż wyłącznie produktów z własnego gospodarstwa, nie ma przeszkód, aby również rolnik prowadził handel detaliczny.

Co trzeba wiedzieć o „handlu detalicznym”?

Przede wszystkim pamiętaj, że bez względu na rodzaj produkcji, sprawę załatwisz w Państwowej Inspekcji Sanitarnej – a konkretnie w powiecie. Przygotowaliśmy poglądowo wypełniony [formularz \(na przykładzie produktów pszczelich\) \(/resource/file/download-file/id.370/attachment.1\)](#). Zazwyczaj prowadzenie handlu detalicznego (HD) związane jest z działalnością gospodarczą, ale nie zawsze tak musi być. Do zarejestrowania HD pod względem sanitarnym nie ma obowiązku prowadzenia firmy, chociaż w formularzu mogą występować zaszczytne adnotacje sugerujące taki obowiązek. Ważny jest charakter działalności. Jeśli rolnik – a nawet działkowicz, pszczelarz – chce sprzedawać swą [#produkcję podstawową \(/cms/page/produkcja-podstawowa-p.120.html\)](#) w formie np. sprzedaży obwoźnej lub kiosku na bazarze, jak najbardziej ma taką możliwość. Dlaczego warto zainteresować się bliżej HD? Otóż formuła ta nie podlega ograniczeniom terytorialnym lub ilościowym, które można spotkać w [#sprzedaży bezpośredniej \(/cms/page/sprzedaz-bezposrednia-produkcja-pochodzenia-zwierzecego-p.43.html\)](#), [#dostawach bezpośrednich \(/cms/page/dostawy-bezposrednie-p.45.html\)](#) czy też [#rolniczym handlu detalicznym \(/cms/page/rolniczy-handel-detaliczny-p.47.html\)](#). Warto pamiętać, że w takim kiosku (również tzw. food trucku) można wyobrazić sobie sprzedaż np. tłoczonych na oczach klienta soków jabłkowych, oferowanie sałatek z własnych warzyw, ciepłych bułek z rikszy (z własnej mąki), a nawet wypiek kurcząt z różną (z własnego chowu).

Czym „zwykły” handel detaliczny różni się od tego „rolniczego”?

Najistotniejszą różnicą będzie administracyjny sposób załatwienia sprawy. W przypadku RHD działalność polega na zgłoszeniu (odpowiednio do Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub Inspekcji Weterynaryjnej – w zależności od rodzaju produkcji). W przypadku HD natomiast nasz obiekt podlega [#zatwierdzeniu \(/cms/page/zaklady-zatwierdzone-p.49.html\)](#) – co oznacza, że przed wydaniem odpowiedniej decyzji odwiedzi nas inspektor i sprawdzi, czy dopełniliśmy wymogów sanitarnych. Po prawdzie z wizytą inspekcji należy się liczyć zawsze, gdy wprowadzamy żywność do obrotu – w przypadku RHD nie musi ona nastąpić od razu i nie jest wymagana w celu zarejestrowania działalności. W przypadku RHD musimy liczyć się z ograniczeniami ilościowymi. W każdym razie wymogi sanitarne w obydwu przypadkach są identyczne i wynikają przede wszystkim wprost z unijnego rozporządzenia (WE) 852/2004 – a konkretnie [z załącznika II \(/resource/file/download-file/id.368/attachment.1\)](#) do tegoż [\(załącznik I \(/resource/file/download-file/id.367/attachment.1\)\)](#) dotyczy fazy [#produkcji podstawowej \(/cms/page/produkcja-podstawowa-p.120.html\)](#).

Opodatkowanie handlu detalicznego

Przed wszystkim należy podkreślić, dwie rzeczy – po pierwsze Państwowa Inspekcja Sanitarna nie zajmuje się opodatkowaniem (tym zajmuje się Krajowa Administracja Skarbowa). Po drugie opodatkowanie nie wynika z tego, jaką działalność zarejestrowaliśmy/ zatwierdziliśmy w inspekcji nadzoru, lecz z – można by rzec – „substancji”, którą handlujemy oraz tego, czy produkty pochodzą z naszego gospodarstwa. W kontekście podatku dochodowego od osób fizycznych warto wspomnieć, że jeśli sprzedajemy produkty rolne (tzn. wyłącznie produkty rolne) i nie poddajemy ich czynnościom „nierolniczym”, to w ogóle nie jesteśmy podatnikami podatku PIT. Przykładem mogą być tu pszczelarze, którzy handlują miodem z własnego wirowania we własnej pasiece (nie podlegają opodatkowaniu podatkiem PIT bez względu na kwotę niezależnie, czy sprzedają produkty pszczele w ramach [#produkcji podstawowej \(/cms/page/produkcja-podstawowa-p.120.html\)](/cms/page/produkcja-podstawowa-p.120.html), [#sprzedaży bezpośredniej \(/cms/page/sprzedaz-bezposrednia-produkcja-pochodzenia-zwierzecego-p.43.html\)](/cms/page/sprzedaz-bezposrednia-produkcja-pochodzenia-zwierzecego-p.43.html), [#RHD \(/cms/page/rolniczy-handel-detaliczny-p.47.html\)](/cms/page/rolniczy-handel-detaliczny-p.47.html) – czy też właśnie handlu detalicznego [z tytułu art. 2 ust. 1 pkt 1 lub art. 21. ust. 1 pkt 71 ustawy PIT].

A jeśli jesteśmy rolnikiem (również pszczelarzem) i chcemy sprzedawać coś więcej, niż nieprzetworzone produkty rolne? Wówczas możemy skorzystać ze zwolnienia do 100 000 zł rocznie + 2% od przychodu stanowiącego nadwyżkę od tej kwoty (przy zachowaniu określonych wymogów, jak np. większość surowca z własnego gospodarstwa nie licząc wody, brak z drobnymi wyjątkami zatrudnienia, rejestrowanie sprzedaży). Wymogi te – niesłusznie – kojarzone są wyłącznie z rolniczym handlem detalicznym. Mimo to, zwolnienie jak najbardziej może być stosowane również w formule handlu detalicznego [z tytułu art. 21. ust. 1 pkt 71a ustawy PIT].

Po szczegóły nt. zwolnień z podatku PIT oraz celem zapoznania się z przywołanymi artykułami ustawy PIT, odsyłamy [do zakładki poświęconej temu zagadnieniu \(/cms/page/podatek-dochodowy-p.38.html\)](/cms/page/podatek-dochodowy-p.38.html).

Podsumowanie

Kto powinien zainteresować się handlem detalicznym? Producenci, którzy są zainteresowani sprzedażą produktów z własnego gospodarstwa bez ograniczeń wynikających z innych formuł administracyjnych (np. na terenie całej UE). Formuła „handlu detalicznego” będzie właściwa np. dla pszczelarza, który prowadzi [#produkcję podstawową \(/cms/page/produkcja-podstawowa-p.120.html\)](/cms/page/produkcja-podstawowa-p.120.html), a potrzebuje dodatkowo otworzyć np. kiosk, stragan, ruchomy punkt sprzedaży lub handlować poprzez Internet – kierując swą ofertę m. in. do konsumentów finalnych.

Odbiorca produktów: brak ograniczeń – zakładając, że np. pszczelarz prowadzi również [#produkcję podstawową \(/cms/page/produkcja-podstawowa-p.120.html\)](/cms/page/produkcja-podstawowa-p.120.html), możliwa jest sprzedaż konsumentom końcowym oraz do innych zakładów prowadzących handel detaliczny. Możliwym odbiorcą są też placówki obrotu hurtowego i zakłady żywienia zbiorowego.

Zasięg sprzedaży: brak ograniczeń terytorialnych (mimo to, otwarcie np. kiosku z miodem w określonym mieście, wiąże się z obowiązkiem dopełnienia procedur we właściwej miejscowo Państwowej Inspekcji Sanitarnej). Sprzedaż z ruchomych (tymczasowych) punktów sprzedaży oraz wysyłkowa może być realizowana bez ograniczeń terytorialnych.

Ograniczenia ilościowe: wynikające wyłącznie z dysponowania własnym surowcem.

Inspekcja nadzorująca: właściwy miejscowo powiatowy inspektor sanitarny [uwaga handel detaliczny podlega rejestracji i [#zatwierdzeniu \(/cms/page/zaklady-zatwierdzone-p.49.html\)](/cms/page/zaklady-zatwierdzone-p.49.html)]. Wymogi higieniczne i bezpieczeństwa: do „handlu detalicznego” zastosowanie mają głównie wymogi z unijnego rozporządzenia 852/2004, w tym [Załącznik II Ogólne wymogi higieny \[...\] \(/resource/file/download-file/id.368/attachment.1\)](/resource/file/download-file/id.368/attachment.1). Zastosowanie ma również unijne [rozporządzenie 178/2002 \(https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32002R0178\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32002R0178).